

Grundläggande begrepp

- FK = Fasta kostnader.
- RK = Rörliga kostnader.
- TRK = Totalt rörliga kostnader.
- TK = Totala kostnader.

- TI = Totala intäkter.
- R = Resultat.
- q = Antal enheter i st eller volym i st.
- p = Försäljningspris per st.

- TB = Täckningsbidrag.
- TTB = Totalt täckningsbidrag.
- TG = Täckningsgrad.
- Säk = Säkerhetsmarginal.

- NP = Nollpunkt, kritisk punkt eller break-even.
- NP_{vol} = Kritisk volym eller nollpunktsvolym.
- NP_{kr} = Kritisk intäkt eller nollpunktsomsättning.

Grundläggande formler

Totala intäkter, TI
= $p/st \times q$.

Totala rörliga kostnader, TRK
= $RK/st \times q$.

Rörlig kostnad per styck, RK/st
= $TRK \div q$.

Fast kostnad per styck, FK/st
= $FK \div q$.

Total kostnad, TK
= $FK + TRK$.

Resultat

= $TI - TK$.
= $TI - [RK+FK]$.
= $p/st \times q - RK/st \times q - FK$.
= $q \times [p - RK/st] - FK$.
= $TTB - FK$.
= $TB/st \times q - FK$.
= $TI \times TG - FK$.

Täckningsbidrag, TB

En varas täckningsbidrag innebär att den rörliga kostnaden täcks direkt och att överskottet ska bidra till att täcka företagets fasta kostnader och ge vinst.

= intäkter – särkostnader.
= $p/st - RK/st$.

Totalt täckningsbidrag, TTB

$$\begin{aligned} &= \text{TB/st} \times q. \\ &= R - \text{TFK}. \end{aligned}$$

Täckningsgrad, TG

Täckningsgrad uttrycks som en procentsats och visar hur stor del TB/st är av p/st, d v s täckningsbidragets relation till försäljningspriset.

TG anger den takt som intäkterna genererar täckning för företagets FK. Om ett TG är 25% bidrar varje såld enhet med 25 öre för att täcka företagets FK.

$$\begin{aligned} &= \text{TB per st} \div \text{pris per st.} \\ &= \text{TB} \div \text{särintäkt.} \\ &= \text{TTB} \div \text{TI}. \end{aligned}$$

Nollpunkt, NP [kritisk punkt]

$$\begin{aligned} \text{TI} &= \text{TK} \\ \text{TTB} &= \text{FK} \end{aligned}$$

Nollpunktsvolym, kritisk volym, NP_{vol}

$$\begin{aligned} &= \text{FK} \div \text{TB/st.} \\ &= \text{FK} \div [\text{p/st} - \text{RK/st}]. && \text{utgår från formeln; } 0 = \text{p/st} \times q - \text{RK/st} \times q - \text{FK} \\ &= \text{Samkostnad} \div \text{TB/st.} \end{aligned}$$

Nollpunktsomsättning, kritisk intäkt, NP_{kr}

$$\begin{aligned} &= \text{NP}_{\text{vol}} \times \text{p/st.} \\ &= \text{FK} \div \text{TG}. \end{aligned}$$

Beläggningsgrad [tjänsteföretag]

$$= \text{Antal debiterade timmar} \div \text{totalt antal möjliga timmar att debitera} \times 100$$

Säkerhetsmarginal

Säkerhetsmarginal anger hur mycket intäkterna [försäljningen] kan minska innan de når nollpunkten. Den visar hur stor säkerhetszon eller buffert som finns innan kostnaderna blir större än intäkterna.

Säkerhetsmarginal [volym]
= verklig volym – kritisk volym.

Säkerhetsmarginal [procent]
= [verklig volym – kritisk volym] ÷ verklig volym x 100.

Säkerhetsmarginal [kronor]
= verklig intäkt – kritisk intäkt.

Säkerhetsmarginal [procent]
= [verklig intäkt – kritisk intäkt] ÷ verklig intäkt x 100.